

تأثیر ماساژ پشت بر شدت درد مرحله اول زایمان زنان نخست زا

زهرة عباسی^۱، زهرا عابدیان^۲، علیرضا فدایی^۳، حبیب‌الله اسماعیلی^۴

۱- کارشناس ارشد مامائی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

۲- کارشناس ارشد مامائی، دانشکده پرستاری مامائی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۳- متخصص بیهوشی و مراقبتهای ویژه، فلوی درمان درد و طب سوزنی

۴- استاد یار آمار زیستی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۷/۲۲

تاریخ دریافت: ۸۷/۶/۲۶

خلاصه

مقدمه: درد زایمان یکی از شدیدترین دردها در انسان است که همراه با عوارض جسمی و روانی زیادی برای مادر و جنین می باشد. یکی از قدیمی ترین روشهای غیر داروئی کاهش درد زایمان، ماساژ است. این مطالعه با هدف تعیین تاثیر ماساژ پشت بر شدت درد مرحله زایمان زنان نخست زا مراجعه کننده به زایشگاه بنت الهدی بجنورد در سال ۱۳۸۴ انجام گردید.

روش کار: در این کار آزمایی بالینی یک سو کور (روش مداخله برای تمام واحدهای پز و هوش توسط پژوهشگر انجام شده و در انتهای کار اندازه گیری شدت درد توسط کمک پژوهشگری که نسبت به گروه بی اطلاع بود اندازه گیری می گردید)، ۶۲ زن نخست زا، با سن حاملگی ۳۷-۴۲ هفته کامل، تک قلو، با نمایش قله سر و زایمان طبیعی به روش مبتنی بر هدف انتخاب و سپس به صورت تصادفی (یک روز در میان) در دو گروه ماساژ پشت و مراقبتهای معمول قرار گرفتند. گروه ماساژ (۳۲ نفر) ۳۰ دقیقه ماساژ منظم، محکم و یکنواخت در ناحیه پشت به روش افلوراج (سر خوردن و لغزاندن دست) در هر یک از فازهای زایمانی دریافت نمودند. گروه کنترل (۳۰ نفر) مراقبتهای معمول پرستاری را به مدت ۳۰ دقیقه در هر فاز توسط پژوهشگر دریافت می نمودند. شدت درد قبل و بلافاصله بعد از ۳۰ دقیقه مداخله در سه فاز نهفته (۴-۳ سانتی متر)، فاز فعال (۷-۵ سانتی متری) و فاز انتقالی (۱۰-۸ سانتی متر) در دو گروه توسط مقیاس تطابق دیداری درد اندازه گیری گردید. در تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS و آزمونهای تی، کای دو و آزمون خطی استفاده گردید.

نتایج: مقایسه میانگین شدت درد در دو گروه بلافاصله بعد از انجام مداخله در سه فاز زایمانی اختلاف معنی دار آماری داشت ($p < 0/001$). اختلاف میانگین شدت درد قبل و بعد از انجام ماساژ در گروه ماساژ پشت نیز در هر سه فاز اختلاف معنی دار آماری داشت ($p < 0/001$). بر اساس مدل خطی، طول مدت انقباضات و تعداد دفعات معاینه و متغیر گروه با اختلاف میانگین شدت درد زایمان در فاز نهفته اختلاف آماری معنی دار داشتند ($p < 0/001$).
نتیجه گیری: ماساژ پشت شدت درد مرحله اول زایمان را کاهش میدهد و می تواند به عنوان یک مداخله پرستاری آسان و غیر تهاجمی در کاهش درد زایمان مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی: ماساژ پشت، روش غیر داروئی کاهش درد زایمان، درد زایمان، ماساژ درمانی

* نویسنده مسؤول: زهرة عباسی

آدرس: بجنورد، خیابان طالقانی شرقی، دانشکده پرستاری، مامای و

پهداشت Abasi_zohreh_55@yahoo.com

تلفن: ۲۲۴۷۲۸۱ (۵۸۳) +۹۸ شماره: ۲۲۶۰۰۰۷ (۵۸۳) +۹۸